

- Reuven Kimelman, The Qaddish
- **I opener**

1. **יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא** דִּי־בְרָא כְרַעוּתָהּ
2. **וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ** (וַיִּצְמַח פְּרָקְנָהּ, וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ)
3. בְּחַיִּיכוּן וּבְיָמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב
4. וְאָמְרוּ אָמֵן.

II Communal Response

5. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא

III Closer

6. **יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר** וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל **שְׁמֵהּ** דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא

7. לְעֵלְא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא וְנִתְמַתָּא דְאַמְרִין **בְּעֵלְמָא**
8. וְאָמְרוּ אָמֵן

IV Taking Leave

9. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְסִיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
10. וְאָמְרוּ אָמֵן
11. עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
12. וְאָמְרוּ אָמֵן

The structure of the Qaddish consists of four Parts. The centerpiece (II) of seven words is the communal response, preceded (I) and succeeded (III) by units of praise of God each of some twenty words. The concluding Part IV has two overlapping lines to be treated in Section 8, below. The glue of the Qaddish is the repetitive units:

Line 1 and 6 mention the sanctity of the Divine Name: line 1 seeks it -

שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא רַבָּא וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא;

line 6 designates God as **שְׁמֵהּ**.

Lines 1, 5, and 6 contain **שְׁמֵהּ**.

Lines 1 and 7 have **בְּעֵלְמָא**.

Line 4 and 8 end their respective Parts (I and III) with **וְאָמְרוּ אָמֵן**.

Part I is characterized by the coupling of synonymous phrases:

Line 1 **יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ**

Line 2 **וַיִּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ**

Line 3 **בְּחַיִּיכוּן וּבְיָמֵיכוּן** and **בְּחַיֵּי קָרִיב** and **וּבְזִמְן קָרִיב**.

The doubling of synonyms continues in the *Qaddish Titqabeil (Shaleim)* with its expression **צְלוּתָהּ וּבְעוּתָהּ** (“their prayer and their request”).

Line 6 consists of eight similar-sounding encomiastic verbs in the *yitpa‘el* conjugation form as in the opening verbs of line 1.

Line 7 has four liturgical terms, **יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם**; the first and third appear in line 6 in the *yitpa‘el*, **יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח**.

Lines 9-12 creates the impression of bilingual synonymy

The Yishtabah

ישתבח שמך לעד מלפנו, האל המלך הגדול והקדוש, בשמים ובארץ.
 פי לה נאה יי א-להינו וא-להי אבותינו
 שיר ושבחה הלל וזמרה עז וממשלה
 נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת
 קדשה ומלכות ברכות והודאות (לשמך הגדול והקדוש)
 מעולם ועד עולם.
 ברוך אתה יי אל מלך גדול בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות
 הבוחר בשיירי זמרה, מלך אל חי העולמים

Line 1 and 6 of the Qaddish correlates much of line 1 of the Yishtabah:

Qaddish: יתגדל ויתקדש שמך רבא בעלמא דיי-ברא כרעיתה ... וישתבח ... שמך דקודשא בריך הוא
 Yishtabah: ישתבח שמך לעד מלפנו, האל המלך הגדול והקדוש, בשמים ובארץ

The matching-colored diagram above highlights the common terminology of the Qaddish and the *Yishtabah*:

- The Qaddish has these four terms ויתקדש ויתפאר ויתהלל ויתברך;
 the *Yishtabah* has the same in the same order תהלה ותפארת ושבחה וברכות.
- The Qaddish has these three terms ברכתא ושירתא תשבחתא ושירתא;
 the *Yishtabah* has the same in the same order שיר בתשבחות ושיר.
- The Qaddish focuses on God's holiness and kingship through ויתקדש and מלכותה;
 the *Yishtabah* does so by the comparable קדשה ומלכות.
- The Qaddish expresses eternity by לעלם ולעלמי עלמאי;
 The *Yishtabah* by מעולם ועד עולם and חי העולמים.

Finally, line 6 beginning with ויתברך and continuing in line 7 with לעלא מן-כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא affirms God exceeding all blessing or praise as Neh. 9:5b does by על-כל-ברכה ותהלה

לעלא מן-כל
 ברכתא
 ושירתא
 תשבחתא
 ונחמתא

:

ברכתא = ברוך שאמר
 שירתא = אז ישיר
 תשבחתא = ישתבח
 נחמתא = יוצר המאורות